

Semblança de

Pepa Beotas i Josep Gibert - Art i Ciència

per Joan Cuscó

Heus ací un matrimoni exemplar: art i ciència. I amb aquest ordre els presentarem, tota vegada que l'art va néixer amb l'home i aquest després descobrí la ciència. En aquest cas aquesta parella bé podria emprar aquella dita de "tanto monta tanto". Aquest matrimoni ha sabut aparellar llurs vocacions i aficions; mentre l'un fa art l'altre fa ciència i ambdós comporten amb pau i harmonia els seus treballs. Perquè treball és el que cadascú fa en el seu camp.

Els que fa anys sabem de les seves ànsies, coneixem prou bé que el seu no ha estat pas un camí de roses; ambdós han hagut de trescar de valent, valentment -ho repeteixo amb èmfasi-. Ambdós no han perdut mai la fe ni el coratge i tal volta poques vegades -o cap- els ha envaït la desesperança. Si és que sí, ells s'ho deuen comunicar en els seus diàlegs íntims. Han sabut fer bona cara davant de tots els infortunis, mancances i incomprendiments; ells han madurat d'una manera natural. Saben d'imprudències, però han fet el cor fort i s'han animat un amb l'altre i ambdós, de bracet o donant-se les mans, han seguit el seu camí sense defallença i mai amb el cap jup.

On són, s'ho han guanyat, perquè ningú no els haurà donat res. De perseverància, il·lusió, coratge i bagatge en duen el sarró ple.

Ara els tenim aquí, entre nosaltres, a la taula rodona per parlar d'ells i demanant-los que ens parlin de les seves vivències.

Començarem per la gentil Pepa Beotas Aldecoa; és una dona plena de sensibilitat que ha sabut posar a la seva paleta d'artista pintora tota la poesia que li brota del seu esperit cultivat. Ella és dolça i serena com una tarda autumnal i riallera com un matí primaveral...

-D'on ve?

Ve de Vitòria on va néixer l'any 1943, en un ambient artístic per part de mare i castrense per part del pare, el qual arribà a ésser general de brigada d'artilleria, assolint el càrrec de governador militar de Tarragona. L'avi matern de la Pepa era Adrian Aldecoa, un conegut pintor professional del qual hem pogut contemplar algunes de les seves obres que guarda zelosament la seva neta. L'avi estimulà l'afició de la Pepa i també la seva mare, pintora com ella, si bé no s'hi ha dedicat plenament com la fi-

lla. "La meua mare, em diu, pinta naïf, havent fet algunes exposicions, si bé poques però amb molt d'èxit".

En aquest ambient, Pepa cultivà la música i a part de la pintura una de les seves més cares afeccions és escriure; la poesia li va i en ella s'hi esplaia amb delectació, estimulada pel seu esperit romàntic. Entre els seus familiars cal citar l'escriptor Ignacio Aldecoa. Seguim.

-Pepa, quins foren els teus mestres a part de l'avi i de la mare?

-A Vitòria vaig tenir de professor un amic de l'avi, que era sord, molt geniüt, però en servo un afectuós record... Altres professors han estat aquells que amb l'itinerari temporal que feia la família, per raons de destí de la carrera militar del meu pare, coneixia cadascuna de les Escoles o Acadèmies d'art de cada ciutat... Vam passar per Logroño, Múrcia, Mallorca i finalment Tarragona.

La primera exposició la va fer quan tenia 18 anys a Tarragona, precisament. Ho va vendre tot. I fou en la vella Tarraco on va conèixer qui hauria de ser el seu marit. En Gibert feia el servei militar a los Castillejos, prop de Reus. Era sergent de la milícia universitària. L'havien destinat a l'edifici del mateix govern militar i allà va veure per primera vegada la Pepa. Ambdós van agradar-se i sorgí l'amor; l'any 1967 van casar-se i van venir el 1972 a viure a Sant Feliu del Racó i després a Can Borrell i finalment a Castellar del Vallès.

-Espero que no hagi de fer més canvis -ens diu la Pepa tota vegada que en la seva vida s'ha traslladat vint vegades de domicili. Allà on ha anat, però, s'ha endut amb ella el seu piano i alguns vells i artístics mobles que serva amorosament.

Aquest jove matrimoni arran del seu treball i activitats se sent molt vinculat amb Sabadell. Ací té un doll d'amics.

-Que et sembla la trajectòria del teu marit?

-M'omple d'alegria, perquè saps? -diu. I llavors ens conta que des del dia que el va conèixer sabia que amb ell calia buscar un crani humà que tingués més d'un milió d'anys. "Tots aquests anys hem anat a la recerca d'aquest crani -ens comenta. Figura't, doncs, l'alegria el dia que el va trobar. Aquell dia ha estat el dia més feliç de la meua vida". Després ens contarà que aquells dos anys de quarantena de "si o no" ho era, ha plorat molt i força.

-Has hagut d'animar-lo alguna vegada tu a ell?

-No, ben al revés. Ell té molta fermesa, en canvi jo sóc la desesperada -i desesperada ho diu amb remarca. No ho sembla, aparentment alegre, però també es passa a l'altre extrem. És molt sensible, massa. La seva gran sensibilitat li vessa de tota la seva breu figura.

Pepa va tenir una educació molt acurada i amb tots els refinaments per a ésser una senyoreta distingida i candidata a "una buena boda", com explica ella mateixa. Per contra sentia una vocació per conèixer una altra mena de vida; se sentia inclinada a conèixer la pobresa amb un sentit místic. Cal afegir que sentí la ideologia dels "hippies" i li agradava vestir-se d'alguna manera com ells... Sentia la necessitat d'alliberar-se, d'anar per lliure... Sense, però, deixar la pintura. Les seves exposicions s'anaven celebrant habitualment: a Sabadell n'ha fet unes quantes i a altres poblacions i també a Barcelona i a Madrid, on ha obtingut un destacat èxit.

-Quina il·lusió més cara t'agradaria assolir, pictòricament parlant?

-Aprofundir més i més en la meua obra i en la meua línia.

Per la casa hi ha obra d'ella, apart d'altres quadres, la qual cosa dóna un agradable ambient. En un descobreixo cap d'aquella seva primera època, en la qual els paisatges tenen un infinit de terra i cel i tan sols un arbre soliu o una casa aïllada. Hi havia una immensitat i un res i un tot alhora; respirava misticisme i alhora una dicció romàntica. Aquella va ésser una època de la qual va emigrar i ara es retroba en una altra en què la vida té un diferent esclat, una dicció més loquaç sense deixar el seu lirisme poètic que el duu en ella a tothora i a tostemps.

Restaurant

Joan
Maragall, 6 i

Advocat
Círrera, 38
(Plaça del Gas)

Telèfon 725 23 00

SABADELL

Passem, ara, a l'altra part: Josep Gibert i Clos.

D'on ve?

Ve de Valls, del Camp de Tarragona, d'on neix aquell refrany de "Gent de Valls, gent de treballs", on hi nasqué el 31 de maig del 1941. Del 1968 està entre nosaltres, si bé resideix a Castellar del Vallès, fent i desfent camí a cor ple. Aquell mateix any es llicencià en Ciències Geològiques a la Universitat de Barcelona i el 1973 es doctorà amb la tesina "Los Insectívoros fósiles de España", dirigida pel professor Miquel Crusafont, amb el qual col·laborà durant molts anys a l'Institut de Paleontologia que avui duu el seu nom. D'ell en serva un bon record. En Gibert posseeix un dilatat curriculum; ha participat en nombrosos grups de treballs i comissions; ha pres part en congressos i simposiums aquí i a l'estranger; és autor d'innombrables treballs publicats a diferents mitjans; ha intervingut en un gran nombre d'excavacions i prospeccions... Viu intensament el seu treball i és un estudiós infatigable. Ell ha estat el director de les excavacions del jaciment de Venta Micena (Orce, Granada) on es descobrí l'Home d'Orce que, com tot-hom sap, se li atribueix la rodona xifra de 1.500.000 anys...

D'aquest descobriment se n'ha parlat a balquena i ha suscitat no pas poques discussions per una part de científics que ha opinat que no es tractava d'un crani humà sinó d'un animal jove d'equí. I si aquest descobriment propulsà al doctor Gibert a la popularitat i a la fama, per altra part fou l'objectiu contra el qual se l'ha desautoritzat, desprestigià i fins i tot ridiculitzat. Ell ha viscut les dues cares de la moneda: n'ha estat el beneficiari i ensems la víctima. Ara bé, tot aquest batibull ho ha aguantat de manera estoica i afermant-se en la seva convicció, recolzant-se en estudis propis i aliens, remouent -una vegada més- tot el terreny perquè surés la veritat, no solament la d'ell o la dels altres sinó la indiscutible. Sembla que ja s'ha arribat a ella; la cosa és recent. La darrera temptativa del doctor Gibert l'ha realitzada a Southampton, en el Congrés Mundial de Arqueologia, on s'ha ratificat l'origen humà del crani. Ho repeteix ell mateix:

-El Congrés ha confirmat, al final de la reunió en la qual han participat uns 500 congressistes, totes les meves conclusions i ha avalat mundialment la procedència humana del crani.

El nostre personatge ara respira profundament. Ell tenia confiança en la seva hipòtesi de treball, ens diu. Calia presentar unes anàlisis bioimmunològi-

ques del crani que van ser efectuades per la Facultat de Medicina de Granada, les quals consistien a aïllar i analitzar les proteïnes del fòssil estudiat. Aquestes han estat les primeres proves que s'han fet a Europa.

El poble granadí d'Orce ha esdevingut pel seu jaciment i troballa un centre d'atenció científica en el camp de l'arqueologia i l'espeologia. Orce ha sabut distingir al doctor Gibert amb el nomenament de Fill Adoptiu i Fill Predilecte.

Ara ens explica que durant el recent Congrés, celebrat el passat dia 1 de set-

embre, fou molt felicitat; pels passadissos i avantsales hom el felicitava i li demanava la seva col·laboració en altres investigacions. Entre les propostes senyala la de traslladar-se al Canadà.

-T'has plantejat acceptar aquesta proposta i fins i tot has escartejat les altres?

-Podria ser que el proper any arés al Canadà a col·laborar-hi, però encara és massa tendra la cosa.

-Hi ha algun lloc que tingui més interès que tot altre per anar-hi a investigar?

-M'agradaria molt anar a Kènia.

(Potser no és tan lluny com sembla...) Però retornem a l'art. No cal pas preguntar-li si l'obra de la seva muller li agrada: en el seu despatx hi té penjades algunes obres d'ella. "M'agrada la seva pintura", ens ratifica.

-Segueixes la seva evolució?

-Puc dir que de sempre. Mira, precisament vaig conèixer la seva obra abans que l'autora. I fou en una exposició que la Pepa va fer a l'aire lliure, en el balcó del Mediterrani, a la rambra de Tarra-

gona. Em va impressionar llavors. I durant els anys he seguit fent-li crítica. Sóc dur amb ella.

-A vegades fins i tot massa -ara s'hi posa la Pepa. He arribat a amagar-li alguns quadres per evitar la seva crítica... He esborrat algunes obres per la crítica que ell m'ha fet. És un crític rigorós i implacable.

És el cas que Gibert és molt exigent

amb tot, començant per ell mateix.

-A veure, Josep, si abans hem preguntat a la Pepa quina seria la seva màxima il·lusió, artísticament parlant, cal fer-la igualment en el teu cas.

-Que em deixin treballar tranquil -ens diu, i afegeix: Ara bé, voldria crear la nova metodologia científica aplicada a la Paleontologia de l'any 2000.

Davant d'aquesta seva il·lusió, hom

diria que seria bo que se'l deixés treballar amb tota tranquil·litat; ell ja hi posarà tot el que faci falta per poder escriure altres pàgines memorables. El doctor Gibert és capaç de fer moltes coses; només cal tenir en compte aquell vell refrany de la seva "pàtria xica": "Gent de Valls, gent de treballs"...

Questionari "PROUST"

(La lletra J correspon a Josep Gibert.
La lletra P a Pepa Beotas).

-El principal tret del meu caràcter?

J.-L'audàcia.

P.-L'emotivitat.

-La qualitat que prefereixo en un home?

J.-La seva capacitat de lluita per realitzar els seus objectius.

P.-La intel·ligència lligada amb la sensibilitat.

-La qualitat que prefereixo en una dona?

J.-La capacitat d'analitzar la seva situació i de canviar-la si convé.

P.-Igual resposta quant a l'home: la intel·ligència lligada amb la sensibilitat.

-Allò que més estimo en els amics?

J.-La lleialtat.

P.-Solidaritat.

-El meu principal defecte?

J.-La falta de sentit de l'humor.

P.-Em deprimeixo amb facilitat.

-La meva ocupació preferida?

J.-Investigar.

P.-Observar.

-El meu somni de benestar?

J.-Poder treballar amb tranquil·litat.

P.-La felicitat dels meus fills.

-Quina fóra la meva pitjor desgràcia?

J.-Perdre un ser estimat.

P.-Perdre un fill.

-Què voldria ser?

J.-Paleontòleg amb mitjans.

P.-Una gran pintora.

-On desitjaria viure?

J.-En el massís de Sant Llorenç o en la planura de Serengeti.

P.-Prop del mar.

-Quin color prefereixo?

J.-El vermell.

P.-El verd.

-Quina flor prefereixo?

J.-El clavell vermell.

P.-La rosa.

-Quin ocell prefereixo?

J.-L'àguila.

P.-Qualsevol que no estigui engabiada.

-Els meus autors preferits en prosa?

J.-Ignacio Aldecoa, Gore Vidal, Balzac.

P.-Tolstoi, Simon de Beauvoir, Doris Lessing, Garcia Marquez.

-Els poetes preferits?

J.-Neruda, Alberti, Garcia Lorca.

P.-Garcia Lorca, Salinas, Cernuda.

-Els herois de ficció?

J.-El tinent Blueberry per les seves iniciatives.

P.-El doctor Zivago.

-Les meves heroïnes de ficció?

J.-Atalauta, una dona que va conviure plenament amb els argonautes de Jason.

P.-Anna Karenina.

-Els meus compositors preferits?

J.-Fallà, Beethoven.

P.-Beethoven, Mozart, Mahler.

-Els pintors predilectes?

J.-Nonell per les seves gitanes i Rusiñol pels seus jardins.

P.-Monet, Van Gogh, Cezanne.

-Els meus herois de la vida real?

J.-Cajal.

P.-Els que viuen i pateixen sense perdre la seva dignitat.

-Les meves heroïnes històriques?

J.-Madam Curie.

P.-Les primeres feministes.

-Els noms que prefereixo?

J.-Pepa, Blanca, Patxo.

P.-Els noms bascs.

-Què detesto més que res?

J.-La traïció.

P.-La hipocresia.

-Quins caràcters històrics menyspreo més?

J.-El nazisme.

P.-El nazisme.

-Quin fet militar admiro més?

J.-Les gestes de la Gran Divisió del Nord en el Mèxic de Madero.

P.-Els que tenen com a fi, l'alliberació dels pobles.

-Quina reforma admiro més?

J.-Les que condueixen al progrés.

P.-Les que van dirigides a aconseguir la igualtat.

-Quins dons naturals voldria tenir?

J.-La saviesa.

P.-Valor.

-Com m'agradaria morir?

J.-Treballant en un projecte interessant.

P.-En el llit, després d'haver fet el que havia de fer.

-Estat present del meu esperit?

J.-Emprenedor.

P.-Inquiet com quasi sempre.

-Fets que m'inspiren més indulgència?

J.-Tots els derivats de la imperfecció humana.

P.-Qualsevol acció delictiva que es faci per necessitat.

-El meu lema?

J.-Prefereixo morir dempeus que viure agenollat.

P.-El de la Revolució Francesa: Llibertat, Igualtat i Fraternitat.

-Com sóc?

J.-Un home apassionat, perseverant i lògic; que viu la vida tenint present una història de 3.000.000 d'anys.

P.-Visc en perpètua lluita amb mi mateixa. tinc molta voluntat i sovint aconseguixo el que em proposo; em dominen els sentiments i tinc un caràcter difícil; em preocupen molt els grans problemes de l'humanitat i, a nivell personal m'obsessiona tot el que afecta a la meva família. Gaudeixo molt en contacte amb la naturalesa i ho passo malament en les grans ciutats.

-(Així es veuen; així són...)

Perfils

És un xiquet -és de Valls.
 (Li agrada fer castells...)
 Barbaclòs.
 Colrat de sol.
 Roblert d'entusiasme.
 A part que li agrada el pollastre amb
 escamarlans, es delecta escurant ossos...
 Trobar una agulla en un paller,
 això per ell és bufar i fer ampolles...

Més aviat baixa.
 Ulls de mirada clara.
 Romàntica.
 Viu i somnia alhora.
 Té un aire de zíngara.
 La seva pintura no té geografia:
 és d'un món d'il·lusió.
 Poetitz pintant...

MONISTROL
CINE FOTO

Fotografia - Cinema
 Passeig de la Plaça Major, 4
 SABADELL

MONISTROL

Passeig de
 la Plaça Major, 6
 Telèfon 725 49 25
 SABADELL